

Győri Ítéltábla

Mf.V.30.043/2021/8.

Győri Ítéltábla mint másodfokú bíróság a Dr. Izsó Attila András ügyvéd (cím11) által képviselt Felperes1 (Cím2.) felperesnek dr. Lehőcz József ügyvéd (Cím13) által képviselt Alperes1 (cím1) alperes és Havasi és Karczub Ügyvédi Iroda (cím12; eljáró ügyvéd: dr. Karczub Péter) által képviselt Alperesi beavatkozó1 (cím10) alperesi beavatkozó ellen kártérítés és sérelemdíj megfizetése iránt indított perében a Tatabányai Törvényszék előtt 2021. április 30. napján kelt 51.M.70.012/2020/55. szám alatti ítéletével szemben a felperes által 57. és 61., az alperes által 58., valamint az alperesi beavatkozó által 62. sorszám alatt előterjesztett fellebbezése folytán meghozta a következő

ítéletet:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a nem fellebbezett részben nem érinti, a megfellebbezett részét a per főtárgya tekintetében helybenhagyja.

Az ítéltábla kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alperesi beavatkozónak 15 napon belül 398.270 (háromszázkilencvennyolcezer-kétszázhetven) forint elsőfokú- és 20.988 (húszezer-kilencszáznyolcvannyolc) forint másodfokú perköltséget.

Az ítéltábla megállapítja, hogy felperes és alperes a másodfokú eljárásban felmerült költségeiket maguk viselik.

Az ítéltábla megállapítja, hogy a lerótt 131.200 (százharmincegyezer-kétszáz) forint fellebbezési illetéket az alperes viseli.

Az ítéltábla kötelezi az alperesi beavatkozót, hogy a Nemzeti Adó- és Vámhivatal helységli Adó- és Vámigazgatósága külön felhívására fizessen meg 137.944 (százharminchétezer-kilencszáznegyvennégy) forint feljegyzett fellebbezési illetéket, a felperest terhelő 499.516 (négy százkilencvenkilencezer-ötszáz tizenhat) forint feljegyzett fellebbezési illeték az állam terhén marad.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

Indokolás

[1] A felperes 2006-tól állt munkaviszonyban az alperessel lakatos munkakörben. 2016-ban havi átlagkeresete bruttó 276.111 forint volt. A felperes 2017. február 8-án üzemi

balesetet szenvedett el. A baleset oly módon következett be, hogy Név1 targoncavezető targoncájával tolatva indult el, miközben a felperes munkafeladatát végezve a targoncának háttal ugyanarra a közlekedési útvonalra lépett. A targoncavezető a targonca bal kerekével a számára holttérben lévő, előtte haladó felperes bal lábára rátolatott, ezért a felperes kicsavarodva a földre esett. A felperes a baleset miatt többszörös lábközépcsont és sarokcsont morzsalékos törését, belboka sebzését szenvedte el.

[2] A felperes 2017. február 8-tól február 22-ig kórházi ellátásban részesült, majd 2019. február 9-ig keresőképtelen állományban volt, havi bruttó 254.818 forint baleseti táppénzt kapott. 2019. március 1-től május 31-ig szabadságát töltötte, június 1-től 2020. július 31-ig sugárfűrőgép kezelő munkakörbe került. 2019-ben átlagkeresete havi bruttó 237.600 forint, 2020-ban havi bruttó 453.615 forint volt. Az alperes az 1/2019. számú határozata alapján a munkavállalók részére 2019. június 1-től havi 27.500 forint, 2020. június 1-től havi 30.000 forint számítógép használati juttatást biztosított. A felperes 2019. május 1-től december 31-ig havi 30.815 forint, 2020. január 1-től havi 31.680 forint baleseti járadékban részesült. Alperesnél a lakatos munkakörben dolgozók bérfejllesztése 2018-ban 20%, 2019-ben 15% volt. A felperessel közel egy időben alkalmazásra került Név2 lakatos 2019. és 2020. években is havi 30.000 forint számítógép használati juttatásban részesült.

[3] A Alperesi beavatkozó 2019. április 23-án kelt 93-2-000117/2019/6. számú határozatával helybenhagyott Megye1 Megyei Kormányhivatal Helység2i Járási Hivatala 2019. február 28-án kelt 81-2-00022/2019/7. számú határozatával megállapította, hogy a felperes egészségi állapotának mértéke 72 %, egészségkárosodásának mértéke 28 %, össz-szervezeti egészségkárosodása 28 %, mely teljes egészében az alperesnél elszenvedett balesetből származik. A 28 %-ból mozgásszervi 15 %, amelyhez 2018. augusztus 22-től szövödményként hozzáadódik 11 % vénás keringési elégtelenség a sérült lábszáron és 5 % peroneusideg neurológiai károsodás.

[4] A felperes a kórház elhagyását követően 4 hónap időtartamban napi 2 órában szorult gondozásra, 4 hónap időtartamban volt szüksége háztartási kisegítő igénybevételére, 4 hónapig volt akadályozott könnyű fizikai munka elvégzésében. Közepesen nehéz fizikai munka elvégzésében másfél évig volt akadályozott. A felperesnek a balesetből kifolyólag 28 %-os lett az üzemi baleseti károsodása, melyből 15 %-os a mozgásszervi, továbbá szövödményként 2018. augusztus 22-től 11 %-os vénás keringési elégtelenség alakult ki nála a sérült lábszáron és 5 %-os peroneusideg neurológiai károsodása keletkezett. 2018. augusztus 22-től az állapota véglegessé vált. Tevékenysége minden olyan folyamatban korlátozott lett, amelyhez a bal bokaízület teljes funkciója, valamint terhelhetősége szükséges. A felperes nehéz fizikai munkát a baleset óta nem képes ellátni, azonban könnyű és közepes fizikai munka ellátására már alkalmas. Barkácsolni, könnyű kerti munkát és háztartási munkát tud végezni, tömegközlekedésre képes; futni, asztaliteniszezni, kerékpározni erőmegfeszítésével és pihenő beiktatásával képes; a lakatos munkakör ellátására nem képes, időszakonként fájdalomcsillapító, gyulladáscsökkentő gyógyszer alkalmazása indokolt nála. Pszichés károsodása nincs. Rendkívüli munkateljesítménye 20 %.

[5] A felperes a balesetet megelőzően 750 m² nagyságú kertjét maga művelte. A kertművelés többsége a könnyű vagy közepesen nehéz fizikai munka közé tartozik. A balesetet követően a kerti munkákat felesége, lánya, fia végzi, a veteményes mérete 1/3-ról 1/4-re csökkent, fólia már nincs. Az adott méretű kert megfelelő gondozása 287 munkaórát

igényel, amely mellett a balesetet megelőzően évi 250.000 forint, a balesetet követően évi 110.000 forint értékű termék állítható elő.

[6] A felperes keresetében 5.000.000 forint sérelemdíj, 2017. február 8-tól 2019. február 8-ig 2.511.632 forint elmaradt jövedelem, 2019. március 1-től május 31-ig 94.866 forint elmaradt szabadságkifizetés, 2019. június 1-től 2020. július 31-ig 2.551.825 forint elmaradt jövedelem, 2020. augusztus 1-től havi 67.494 forint járadék, 1.500.000 forint káráltalány, 117.000 forint utazási többletköltség, 488.000 forint ápolási és gondozási többletköltség, 91.000 forint élelem feljavítással járó többletköltség, 560.000 forint lejárt mezőgazdasági kárigény, évi 140.000 forint mezőgazdasági járadék, 211.764 forint számítógéphasználati utalvány és kamatok megfizetését kérte perköltsége megállapítása mellett.

[7] Az alperes és az alperesi beavatkozó a kereset részbeni elutasítását kérték, perköltségük megfizetése mellett.

[8] Az elsőfokú bíróság a felperes keresetének részben adott helyt és kötelezte az alperest 117.000 forint utazási többletköltség és 2017. szeptember 1-től járó kamata, 244.000 forint gondozási költség és 2017. augusztus 1-től kamata, 560.000 forint mezőgazdasági kártérítés és 2019. január 1-től kamata, 2021. január 1-től évi 140.000 forint mezőgazdasági járadék, 1.334.328 forint keresetvesztés (1.059.462 forint+94.866 forint+180.000 forint) és kamata, valamint 4.000.000 forint sérelemdíj megfizetésére. Ezt meghaladóan a felperes keresetét elutasította. Kötelezte az alperest 323.640 forint felperesi perköltség megfizetésére. Rendelkezett a szakértői díj és a kereseti illeték viseléséről és tájékoztatta a feleket a fellebbezés elbírálásának módjáról. Az elsőfokú bíróság a munka törvénykönyvről szóló 2012. évi I. törvény (a továbbiakban: Mt.) 9. § (1) bekezdése, a 166. § (1)-(2) bekezdései, a 167. § (1)-(2) bekezdései, a munkaeszközök és használatuk biztonsági és egészségügyi követelményének minimális szintjéről szóló 10/2016. (IV. 5.) NGM rendelet 37. § (4) bekezdése, az emelőgépek biztonsági szabályzatáról szóló 47/1999. (VIII. 4.) GM rendelet, a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 2:42-54. §-ai, a 6:518-534. §-ai, a Kúria 3/2018. (IX. 17.) KMK véleménye, a PK. 49. számú állásfoglalása, a Fővárosi Ítéltábla Polgári Kollégiuma 1/2011. (III. 28.) számú határozata, a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (r.Pp.) 81. §-a, a 24. §-a, a 160. §-a, a 233. §-a, a 234. §-a és 256/A §-a értelmezése alapján kimondta, hogy az alperes a kártérítési felelősség alól nem mentesül, kármegosztásra körülmény nem merült. Az utazási többletköltséget teljeskörűen állapította meg, a gondozási költség körében részben adott helyt felperes keresetének, az élelem feljavítási költségét elutasította, az általános kárigényt elutasította, a mezőgazdasági járadékhátralék összegét megállapította és 2021. január 1-től évi mezőgazdasági járadék megfizetését írta elő, az elmaradt jövedelem körében a felperes keresetének részben adott helyt, mert az igazságügyi könyvszakértő által megállapított felperesi 2016. évi havi bruttó 276.111 forint átlagkeresetet vette figyelembe és a lakatos munkakörben dolgozó munkavállalók ténylegesen megvalósult átlagos bérfejlesztésének mértékét. A rendkívüli erőmegfeszítést 20%-ban vette figyelembe az igazságügyi orvosszakértői vélemény alapján. A sérelemdíj mértékét a 28%-os egészségkárosodásra, a korlátozott tevékenységvégeztésére, az életvitel és munkavégzés elnehezülésére, a felperes fizikai beállítottságára, az eredeti munkaköre ellátásának alkalmatlanságára és az életkorára figyelemmel mérlegeléssel állapította meg.

[9] A felperes a törvényes határidőn belül fellebbezést terjesztett elő a r.Pp. 253. § (2) bekezdés második fordulata alapján az elsőfokú bíróság ítéletének részbeni megváltoztatása iránt azzal, hogy a sérelemdíj összegét 4.000.000 forintról 5.000.000 forintra kérte felemelni. Az elmaradt jövedelmet 1.334.328 forint helyett 5.370.087 forintban kérte megállapítani akként, hogy 2017. február 8-tól 2019. február 8-ig 2.511.632 forint, 2019. március 1-től május 31-ig az elsőfokú ítéletben megállapított 94.866 forint, 2019. június 1-től 2020. július 31-ig 2.551.825 forint, továbbá 2019. és 2020. évekre összesen 211.764 forint számítógéphasználati utalvány, valamint 2020. augusztus 1-től havi 67.494 forint járadék megfizetést kérte kamatokkal terhelten. Perköltségét a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet (a továbbiakban: IM rendelet) alapján kérte megállapítani áfamentesen. A sérelemdíj vonatkozásában anyagi jogszabálysértésként a Ptk. 2:52. § (1) bekezdésére, az elmaradt jövedelem körében az Mt. 169. §-ára, a Ptk. 6:528. § (3)-(4) és (6) bekezdéseire, a 3/2014. (III. 31.) KMK vélemény 4.b pontjára, a 3/2018. (IX. 17.) KMK véleményre, a Fővárosi Ítéltábla Pf.20.308/2019/4. számú döntésére hivatkozott. Kiemelte tanú5, tanú4, tanú7, tanú8 tanúvallomásaiban foglaltakat, valamint az alperes részbeni elismerését, az igazságügyi orvosszakértői véleményt és kiegészítéseket, a munkaköri leírást. A sérelemdíj körében előadta, hogy végzettsége lakatos, 51 éves volt a baleset bekövetkeztekor, a hobbija barkácsolás, kerékpározás, amatőr futás, asztaliteniszezés. Hobbiját nem üzleti, életvitám emberből zárkózott, befelé forduló, mogorva lett, rossz pszichikai állapottal. Az elmaradt jövedelem körében hivatkozott arra, hogy 2017. február 18-a (helyesen: 8.) és 2019. február 8-a között részére Szjával bruttósított összeget kell megítélni, 2019. március 1-től május 31-ig az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg az elmaradt szabadság összegét, 2019. június 1-től 2020. július 31-ig azt kell figyelembe venni, hogy 2016-ban távolléti díja bruttó 276.111 forint volt, azonban az elsőfokú bíróság tévesen vette figyelembe a bérfelesztés alapját képező jövedelmeket, mert nem az átlagos lakatos bérfelesztést, hanem kizárólag Név2 lakatos munkabérét és annak bérfelesztését kellett volna vizsgálni. Ezzel alperes is egyetértett az eljárás során. A rendkívüli munkateljesítmény körében előadta, hogy 2019. június 1-től kezdett dolgozni. 2019. december 31-ig jövedelme rendkívüli teljesítménye hiányában nem érte volna el a balesetet megelőző és bérfelesztett jövedelmét. 2020. január 1-től rendkívüli teljesítmény nélkül is magasabb jövedelemre tett szert, ezért a rendkívüli munkateljesítményét ezen időponttól a sérelemdíj körében kell értékelni. Hivatkozott arra is, hogy a rendkívüli munkateljesítmény mértéke nem az elsőfokú bíróság által megállapított 20%, hanem a szakértői véleményben rögzített 28 %-os mértékhez igazodik. A számítógépjuttatás 211.764 forint Szjával bruttósított összegben illeti meg.

[10] Az alperes a törvényes határidőn belül fellebbezést terjesztett elő, amelyben az elsőfokú ítélet részbeni megváltoztatását kérte, első- és másodfokú perköltsége megállapítása mellett az IM rendelet alapján áfamentesen. 131.200 forint fellebbezési illetéket rótt le. Anyagi jogszabálysértésként a Ptk. 2:52. § (1) és (3) bekezdéseit jelölte meg. Hivatkozott arra, hogy az elsőfokú bíróság az igazságügyi munkavédelmi és orvosszakértői véleményeket nem megfelelően értékelte, többszöri kérés ellenére újabb igazságügyi orvosszakértőt nem rendelt ki. Álláspontja szerint a sérelemdíj összeg eltúlzott, a felperesi közrehatásra és a 15 %-os egészségkárosodásra figyelemmel, ezért annak mértékét 4.000.000 forintról 2.500.000 forintra kérte csökkenteni. A balesetet a felperes és a targoncavezető együttesen okozta, azt a felperes elkerülhette volna, az alperes nem sértett munkavédelmi szabályt. Az igazságügyi orvosszakértő négy szakértői véleményt készített. Először a felperes össz-szervezeti egészségkárosodását 15 %-ban, munkaképességcsökkenését 20 %-ban határozta meg, ezt fenntartotta, majd 28 %-ban véleményezte a baleseti eredetű egészségkárosodást és a munkaképességcsökkenést 35%-ban a kormányhivatal másodfokú véleménye alapján. Azt

később sem vizsgálta felül. A komplex minősítésre vonatkozó részletes szabályokról 7/2012. (II. 4.) NEFMI rendelet (a továbbiakban: NEFMI rendelet) 1. §-a értelmében a jogszabályt a megváltozott munkaképességű személyek esetében kell alkalmazni, kártérítési perben nem. A 2021. január 1-től megállapított évi 140.000 forint mezőgazdasági járadék mellőzését kérte, mert a mezőgazdasági szakértői vélemény alapján a felperes által végzett mezőgazdasági munkák 90 %-a könnyű, illetve közepesen nehéz fizikai munkának minősül. Az orvosszakértői vélemény szerint pedig a könnyű, illetve a közepesen nehéz fizikai munkát a felperes képes ellátni.

[11] Az alperesi beavatkozó a törvényes határidőn belül fellebbezést terjesztett elő, melyben az elsőfokú ítélet részbeni megváltoztatásával a sérelemdíj mértékének 4.000.000 forintról 2.500.000 forintra történő leszállítását, a mezőgazdasági kártérítés teljes elutasítását és leszállítását, valamint az elsőfokú perköltsége megállapítását kérte másodfokú perköltsége megfizetése mellett IM rendelet alapján áfával terhelten. Álláspontja szerint az elsőfokú ítélet téves jogértelmezésen, a feltárt bizonyítékok és a hiányos tényállás téves értékelésén alapul. Eljárási jogszabálysértésként a rPp. 206. §-ában, a 75. §-ában és a 83. § -ában foglalt rendelkezéseket jelölte meg. Álláspontja szerint a sérelemdíj mértéke eltúlzott, mert a felperes könnyű fizikai munkát négy hónap után végezhetett, jelenleg közepesen nehéz munkát is képes ellátni; az elsőfokú bíróság további érvei nem relevánsak; a felperes üzleti hobbijait: barkácsolás, kerékpározás, túrázás, horgászat; pszichés károsodás nem alakult ki nála; össz-szervezeti egészségkárosodás 28 %. A mezőgazdasági kár körében a kifejtette, hogy a felperes a balesetet megelőzően sem volt képes a befektetett energiájával a munka értékének megfelelő értékű terményt előállítani, eljárása gazdaságtalan volt és a baleset óta még gazdaságtalanabbá vált. Nem terhelhető át az alperesre a sürgősségi költség, amely a kárenyhítési kötelezettség megsértéséből fakad. Az igazságügyi mezőgazdasági szakértő álláspontja szerint az adott területet 287 munkaóra alatt lehet megművelni, ami évi 250.000 forint terméket hozott a balesetet megelőzően. Ez 871 forint/óradíjat jelent, ezzel szemben a napszám 950 forint/óradíj volt. Jelenleg a 287 munkaóra mellett évi 110.000 forint termékre lehet szert tenni, mely 383 forint/óradíjat eredményez a 950 forint/óradíj napszámmal szemben. Az elsőfokú bíróság részleges pernyertessége ellenére elsőfokú perköltséget nem állapított meg részére. A döntés megtörténte, módja és indoka sem állapítható meg az elsőfokú ítélethöz. Álláspontja szerint a felperes 46%-ban, az alperes 54 %-ban lett pernyertes. A 13.995.015 forintos pertárgyértékhez igazodva 379.984 forint + áfa összegben illeti meg az elsőfokú perköltséget.

[12] Az alperes fellebbezési ellenkérelmében a felperesi fellebbezés elutasítását, a sérelemdíj leszállítását, a keresetvesztés vonatkozásában az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte elsőfokú és másodfokú perköltsége megfizetése mellett IM rendelet alapján áfamentesen. Hivatkozott fellebbezésében, a Ptk. 6:528. § (3) bekezdésében és a Kúria 3/2018. (IX. 17.) KMK vélemény 1.4. és 13. pontjaiban foglaltakra. Álláspontja szerint a jövedelem-kiesésnél nem a Ptk. 6:528. § (4) bekezdését kellett alkalmazni, a bérfejlesztésnél az átlagos bérfejlesztést kell figyelembe venni, a rendkívüli munkateljesítmény elszámolása megfelelő volt.

[13] A felperes és az alperes fellebbezése nem megalapozott, az alperesi beavatkozó fellebbezése az alábbiak szerint részben megalapozott.

[14] A másodfokú bíróság a fellebbezéseket az rPp.253. §-a alapján tárgyaláson bírálta el.

[15] A felek az elsőfokú ítélet kiegészítését kérték a jogorvoslat körében. A másodfokú bíróság megállapította, hogy az elsőfokú ítélet a jogorvoslat helyét, idejét, módját nem tartalmazza, csupán a fellebbezés elbírálásának módjára utal. Kifejti a másodfokú bíróság, hogy a fellebbezési lehetőségről, benyújtásának helyéről és idejéről szóló tájékoztatás nem része az ítélet rendelkezésének ahhoz kötőerő nem fűződik, azonban a határozattal szembeni jogorvoslati tájékoztatás hiánya miatt a feleket nem érheti hátrány. A másodfokú bíróság a felek fellebbezéseit befogadta és azokat érdemben elbírálta, ezért a felek jogorvoslati joga az elsőfokú ítélet hiányossága miatt nem sérült (BH.1977.27., BH.2019.15.II.).

[16] A másodfokú bíróság megállapította, hogy eljárási szabálysértés, valamint a bizonyítási eljárásnak nagyterjedelmű vagy teljes megismétlése, illetőleg kiegészítése nem merült fel az elsőfokú eljárás vonatkozásában. A másodfokú bíróság a fellebbezést a fellebbezési kérelmek és fellebbezési ellenkérelem, valamint azok korlátai között a Pp. 253. § (2) és (3) bekezdései alapján vizsgálta felül.

[17] A másodfokú bíróság megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a tényállást a szükséges mértékben feltárta, a bizonyítási eljárást lefolytatta, a bizonyítékokat okszerűen értékelte, a jogi érvelés, az anyagi jogszabályok alkalmazása a jogszabályoknak megfelelő volt.

[18] A másodfokú bíróság osztotta az elsőfokú bíróság álláspontját abban a körben, hogy a munkáltató kárfelelőssége teljes mértékben fennáll a felperes kizárólagos és elháríthatatlan magatartása és vétkes közrehatása hiányában.

[19] A sérelemdíj vonatkozásban az elsőfokú bíróság a tényállást teljeskörűen feltárta, a bizonyítási indítványok alapján a feleket, tanúkat meghallgatta, a szakértői véleményeket, illetve kiegészítéseket beszerezte, a jogszabály helyeket megfelelően alkalmazta és értelmezte, annak mértékét mérlegelési jogkörében 4.000.000 forint összegben állapította meg.

[20] A másodfokú bíróság kifejti, hogy a felperes 28%-os üzemi balesetből eredő egészségkárosodása, 51 éves kora, az, hogy szakképzettsége szerinti munkakörét nem láthatja el, 20%-os rendkívüli munkateljesítménye, fizikai beállítottsága, életvitelének és aktív személyiségének megváltozása, továbbá, hogy a kórházi ellátást követően hónapokig napi 2 órában gondozásra szorult, nehéz fizikai munkát jelenleg sem végezhet, egészségi állapota végleges, szórakozási lehetőségei korlátozottak, társadalmi kapcsolatai sérültek olyan körülmények, amelyek a sérelemdíj mértékét relevánsak meghatározzák. Az elsőfokú bíróság a mérlegelési jogkörében hozott döntés szempontjait rögzítette, indokát kifejtette, okszerűtlenséget, iratellenességet a másodfokú bíróság nem állapított meg, ezért a döntés felülmérlegelésére okot adó körülmény nem merült fel.

[21] Az elsőfokú bíróság az elmaradt jövedelem 1.334.328 forint összegét helyesen állapította meg. Az igazságügyi könyvszakértői vélemény és a jogszabályi rendelkezések alapján jogszerűen indult ki abból, hogy 2016. évben a felperes bruttó havi 276.111 forint átlagkeresettel rendelkezett. A bérfelesztésnél helyesen vette figyelembe a szakértő által

kiszámolt felperes azonos munkakört betöltő munkavállalóknál ténylegesen megvalósult átlagos éves munkabérváltozás %-os mértékét és a bírói gyakorlat, valamint az igazságügyi orvosszakértői vélemény meghatározott %-os mértékű rendkívüli munkateljesítményt.

[22] Mindezek alapján helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy 2017. február 8-tól 2019. február 8-ig a felperes nettó baleseti táppénzösszege a nettó munkabérét meghaladta, ezért keresetvesztesége nem keletkezett.

[23] A szabadság körében elmaradt kereset összegét a fellebbezések nem érintették.

[24] A 2019. június 1-től december 31-ig terjedő időszakban kifejtett 20%-os rendkívüli munkateljesítmény és a 2018-ban megvalósult átlagos 20 %-os, valamint a 2019-ben megvalósult átlagos 15 %-os bérfejlesztést az Mt. 177. §-a és a Ptk. 6:528. § (3) bekezdése alapján helyesen vette figyelembe az elsőfokú bíróság. Alaptalanul hivatkozta a felperes fellebbezésében, hogy Név2 lakatos munkabére és bérfejlesztése irányadó a vonatkozásában, mert a Ptk. 6:528. § (3) bekezdése a jövedelem tartós változása esetén az átlag figyelembevételét írja elő. A (4) bekezdés kizárólag akkor alkalmazható, amennyiben a (3) bekezdés alapján nem határozható meg a változás. Jelen esetben a változás meghatározható volt. Az igazságügyi könyvszakértő a rendelkezésre álló adatok alapján annak alapját és mértékét megjelölte.

[25] Helyesen tért ki arra is az elsőfokú bíróság, hogy nem 28 %-ban, hanem 20%-ban kell figyelembe venni a felperes rendkívüli munkateljesítményt a Fővárosi Ítéltábla Polgári Kollégiuma 1/2011. (III. 28.) kollégiumi véleménye értelmében.

[26] A felperesnek a 2020. január 1-től július 31-ig terjedő időszakban keresetvesztesége nem volt. Ezt támasztotta alá a felperes nyilatkozata, valamint a kirendelt könyvszakértői vélemény is.

[27] A felperest 2020. augusztus 1-től havi járadék nem illette meg, mert ebben a körben jog- és tényállítást nem tett, bizonyítást nem terjesztett elő.

[28] A számítógéphasználati juttatás havi mértékét az elsőfokú bíróság a beszerzett igazságügyi könyvszakértői vélemény alapján helyesen állapította meg 180.000 forintban. A másodfokú bíróság utal arra, hogy 2019. és 2020. években a számítógéphasználati juttatás, mint béren kívüli juttatás után a kifizetőt 15 százalék szja, továbbá a juttatást 19,5 százalék szociális hozzájárulási adó fizetési kötelezettség terheli 2019. január 1-jétől, az összes közteher 34,5 százalék (Szja tv. 69. § (2) bekezdés a) pont), ezért alaptalan a felperes adómentes juttatásra való hivatkozása.

[29] Alaptalanul hivatkozott az alperes arra, hogy indokolt volt újabb igazságügyi orvosszakértői bizonyítás elrendelése, illetve a szakértő a NEFMI rendelet rendelkezéseit nem alkalmazhatta a szakvéleménye elkészítése során.

[30] A r.Pp. 182. § (3) bekezdése alapján, ha a szakvélemény homályos, hiányos, önmagával vagy más szakértő véleményével, illetve a bizonyított tényekkel ellentétben állónak látszik, vagy helyességéhez egyébként nyomatékos kétség fér, a szakértő köteles a bíróság felhívására a szükséges felvilágosítást megadni. Az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy a kirendelt igazságügyi orvosszakértői vélemény nem aggályos, ezért mellőzte más szakértő kirendelését.

[31] A szakértő indokolta, hogy az össze-szervezeti egészségkárosodás mértékét miért változtatta 15 %-ról 28 %-ra (51.M.70.012/2020/49.). A szakértő azt is kifejtette, hogy a NEFMI rendelet a kártérítési perekben iránymutatás (1.M.377/2017/87.)

[32] A mezőgazdasági kártérítés körében az alperes annak járadékösszegét kérte mellőzni. Az alperesi beavatkozó a mezőgazdasági kártérítést teljes egészében kérte elutasítani, illetve leszállítani. Hivatkoztak arra, hogy a felperes könnyű és közepesen nehéz fizikai munkát végezhet, a mezőgazdasági szakértő szerint a kertművelés 90 %-a ilyen nehézségű fizikai munkából áll. A kertművelés gazdaságtalan. A kárenyhítési kötelezettség megsértésével szükségtelenül felmerült költségek nem terhelhetők át az alperesre.

[33] A másodfokú bíróság kifejti, hogy az elsőfokú bíróság a fenti hivatkozások vizsgálatával helyesen állapította meg, hogy a felperes minden tevékenységben korlátozott, amelyben a bal bokaizület teljes funkciója vagy terhelhetősége szükséges. A kertművelés egy részét nehéz fizikai munka teszi ki.

[34] Utal arra is a másodfokú bíróság, hogy a felperes a meglévő kertjét gondozni köteles, azzal nem hagyhat fel, ezért nem állapítható meg az a hivatkozás, hogy a felperes kárenyhítési kötelezettségét megsértve indokolatlan költséget okoz az alperesnek. A felperes egészségi állapotban 2018. augusztus 22-e óta javulás nem következett be, ezért a felperes összegű és járadék jellegű igénye is megalapozott.

[35] Az alperes és az alperesi beavatkozó kérte az elsőfokú perköltsége megfizetését. Az alperes ebben a körben az elsőfokú ítélet jogszabálysértésére nem hivatkozott, annak indokára vonatkozóan tényeloadást nem tett. A másodfokú bíróság azt állapította meg, hogy az alperes elsőfokú perköltség tekintetében a r.Pp. 235. § (1) bekezdésében előírt feltételeket nem teljesítette, azaz nem határozta meg, hogy az elsőfokú határozat megváltoztatását mennyiben és milyen okból kívánja, vagyis az elsőfokú perköltség megítélésére határozott kereseti kérelmet nem terjesztett elő.

[36] Az alperesi beavatkozó hivatkozott 54%-os elsőfokú pernyertességére és arra, hogy ebben a körben az elsőfokú bíróság eljárási szabályt sértett. A másodfokú bíróság kiemeli, hogy az elsőfokú eljárásban az alperesi beavatkozó perköltségigényét előterjesztette, 54%-ban pernyertes lett, ezért a 13.995.015 forint pertárgyértékre és pernyertességi arányára, valamint az IM rendelet 3. § (1) bekezdése, a (2) bekezdés a) pontja és 4/A. § (1) bekezdése alapján annak összegét 398.270 forintban állapította meg és kötelezte a felperest annak megfizetésére a r.Pp. 217. § (1) bekezdése szerinti teljesítési határidőben.

[37] Mindezek alapján a másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet - a perköltség tekintetében - a r.Pp. 253. § (2) bekezdés második fordulata alapján részben megváltoztatta, megállapította, hogy a felperes és az alperes eredménytelenül fellebbezett, ezért a másodfokú eljárásban felmerült költségeik megtérítését a r.Pp. 78. §-a alapján nem kérhetik. Az alperesi beavatkozó részben eredményesen fellebbezett, a fellebbezési 2.122.579 forint pertárgyértékhez képest 398.270 forintban, azaz 18,76%-ban lett pernyertes, így 20.988 forint másodfokú perköltség illeti meg, melynek megfizetésére a felperes köteles a r.Pp. 78. § (1) bekezdése, a 79. § (1) bekezdése, a 81. § (1) bekezdése az IM rendelet 3. § (2) és (6) bekezdései, valamint a 4/A § (1) bekezdése alapján.

[38] A másodfokú eljárásban felmerült illetékek mértékét a r.Pp. 24. § (1) bekezdése és (2) a) pontja, valamint az illetékekről szóló 1990. évi XC. törvény 39. § (1) bekezdése és a 46. § (1) bekezdése határozza meg. Annak viselésére a felek a r.Pp. 78.§ alapján pervesztességükhöz mérten kötelesek azzal, hogy a felperest terhelő fellebbezési illetéket a r.Pp. 358/B. §-a és a munkavállalói költségkedvezmény megállapításáról és érvényesítésének szabályairól szóló 73/2009. (XII. 22.) IRM rendelet alapján az állam viseli, az alperes a lerótt 131.200 forint fellebbezési illetéket viselni köteles, az alperesi beavatkozó a polgári és közigazgatási bírósági eljárás során meg nem fizetett illeték és állam által előlegezett költség megfizetéséről szóló 30/2017. (XII. 27.) IM rendelet 3. §-a alapján köteles megfizetni.

[39] Az ítélet elleni jogorvoslati lehetőséget a r.Pp. 233. § (1) bekezdésének hiánya zárja ki.

Győr, 2021. október 19.

Dr. Bartus Erika sk.

Dr. Bors Szilvia sk.

Dr. Mózsa Gábor sk.

a tanács elnöke

előadó bíró

bíró